

Posudek oponenta práce

Je evidentní, že zvolené téma práce kolegyně Fuxové je velmi zajímavé a potřebné. Přiznám se, že jsem byl příjemně překvapen, když jsem si přečetl cíle práce (str. 7 a následující) směřující k posouzení tak zásadních problémů jako specifika vzdělávání v neziskových organizacích, podle čeho se dají měřit výsledky vzdělávání v organizaci či otázky motivace k práci v neziskovce ve vztahu k vzdělávání. Dále autorka avizuje výzkumné otázky a případovou studii jako metodologický nástroj uchopení problematiky. Ano snaha autorky provést empirické šetření je kladem této práce. To je však zhruba vše.

Můj druhý pohled na toto dílo byl však trochu s překvapením. V soupisu citování literatury není ani jeden (!) titul, který se zabývá přímo tímto tématem, těmito cíli! Ne, že by těchto titulů bylo mnoho, ale jsou. Namátkou lze jmenovat práce kolegyně Hozové ze UTB Zlín (FHS), kol. Havrdové z FSV UK, na internetu jsem našel namátkou pět diplomových (včetně doktorských) prací k této problematice. Dále je téma specifika vzdělávání a kompetence v neziskových organizacích dosti časté v „evropských“ projektech zaměřených přímo na předmět zájmu autorky této práce. Ať již jde o operační programy RLZ z období 2004 -2006, tak současné programy administrované MPSV ČR. V práci tyto výše uvedené zdroje však nejsou!

Jedna zásadní poznámka k vymezení reality, již se autorka zabývá. Zdůrazňuji toto opakovaně. Přístup, kdy se dávají do kontrapozice tzv. na zisk zaměřené organizace a neziskové je mýtus, klišé, je výrazem i určité naivity. Prostě společnosti i podoby podnikání jsou „různobarevné“. Nelze proto tvrdit jako autorka, že ...“vůbec účel existence v těchto organizacích (myšleno ty neziskové pozn. J.M.) je jiný než u organizací zaměřených na zisk“ (str. 8 práce). Autorka si asi neuvědomuje, že kromě v její práci popsaných rysů neziskovek mají tyto organizace i své „odvrácené stránky“. Jsou často například nástroji lobizmu, pronikání jednotlivců do mocenských struktur, nástrojem politického boje, praní špinavých peněz, obohacování jejich zakladatelů apod. Myslím si, že právě diplomová práce má hodnotit věci vyváženě ne jen „nadšeně“. Klasickým případem jsou obecně prospěšné společnosti

představující pseudo-neziskovou formu podnikání (str. 18 práce). Nechod'me však daleko – jde o soukromé vysoké školy.

Práce obsahuje i určité nepřesnosti. Dva příklady za všechny. V Evropské unii není států 25, ale 27 (str. 20 práce). Vzdělávání a učení jsou typické dichotomické pojmy, jeden bez druhého nelze vysvětlit, chápat. Těžko lze učinit to, co autorka udělala na str. 23, dávat jednomu přednost před druhým. Obecně to hodnotím jako dost velkou neznalost z andragogické didaktiky.

Horší však je, že předložená práce nemá „žádný tah na branku“. Až do stránky 46 z celkových 80 autorka vlastně nesleduje stanovené cíle a místo se utápí v různých popisech základních pojmů, metod vzdělávání apod. Teprve na str. 51 přichází případová studie z oblasti neziskovek a to z různých segmentů jejich činnosti. Nic proti tomu, je to třeba ocenit. Ani toto však autorka nedotáhla do konce. Musím zde připomenout, že případová studie je založena na tzv. triangulizaci, která se provádí pomocí dat tj. že při vyslovení nějakého závěru je třeba mít data z více zdrojů (např. sekundárních). Nebo lépe. Data získaná z polostrukturovaných rozhovorů je nutno potvrdit jinou metodou, třeba pozorováním. Toto nebylo v diplomové práci naplněno, stejně tak je potřeba se dívat i na závěr práce. Ten v žádném případě nepředstavuje odpovědi na v úvodu položené cíle a otázky. Jinými slovy práce zpočátku hodně slibuje a má velké ambice, v prostředku je nemasná-neslaná a závěr, byť se opírá o nějaká empirická data zjištění „vyšumí v nic“.

Závěr

Předložená diplomová práce kolegyně Zdeňky Fuxové „Vzdělávání pracovníků v neziskových organizacích“ je dílo průměrné. Práce s literaturou a zdroji je podle pokynů katedry. Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 22.8.2011

Doc. PhDr. Jaroslav Mužík, DrSc.